Triedy a objekty

Peter Borovanský KAI, I-18

borovan 'at' ii.fmph.uniba.sk http://dai.fmph.uniba.sk/courses/JAVA/

Triedy a objekty

dnes bude:

- prvá trieda/objekt (porovnanie konceptov a syntaxe s C++)
- konštruktory a metódy triedy
- preťažovanie konštruktorov a metód (vs. polymorfizmus)
- dedenie (nadtrieda a podtrieda) a veci súvisiace
- abstaktná trieda, abstraktná metóda
- triedne vs. statické metódy, premenné

cvičenia:

- vytvoriť malú hierarchiu tried/objektov
- vytvoriť abstraktnú triedu s podtriedami

literatúra:

- Thinking in Java, 3rd Ed. (http://www.ibiblio.org/pub/docs/books/eckel/TIJ-3rd-edition4.0.zip) 4:Initialization & Cleanup,
- Naučte se Javu úvod
 - http://interval.cz/clanky/naucte-se-javu-tridy-a-objekty-1/,
 - http://interval.cz/clanky/naucte-se-javu-tridy-a-objekty-2/,

Status quo

CV02

- 81 riešení, 38 plné 2 body, priemer 1.65 ©
- body za hru boli zapísané (Jožo)

```
public static boolean podobne(String[] a, Integer[] b) {
   if (a == null && b == null) return true;
   if (a == null || b == null) return false;
   if (a.length != b.length) return false;
   for (int i = 0; i < a.length; i++) ...</pre>
```

```
public static boolean podobne2(String[][] a, Integer[][] b) {
  if (a == null && b == null) return true;
  if (a == null || b == null) return false;
  if (a.length != b.length) return false;
  for (int i = 0; i < a.length; i++) ...</pre>
```

```
// generická statická metóda – out of scope
public static <T> boolean obeNull(T[] a, T[] b) {
    return a == null && b == null;
}
// generická statická metóda – out of scope
public static <T> boolean roznePolia(T[] a, T[] b) {
    if (a == null && b == null) return false;
    if (a == null && b != null) return true;
    if (a != null && b == null) return true;
    return a.length != b.length;
}
```

```
public static boolean podobne(String[] a, Integer[] b) {
   if (obeNull(a,b)) return true;
   if (roznePolia(a,b)) return false;

for (int i = 0; i < a.length; i++) ...</pre>
```

```
public static boolean podobne2(String[][] a, Integer[][] b) {
  if (obeNull(a,b)) return true;
  if (roznePolia(a,b)) return false;

for (int i = 0; i < a.length; i++) ...</pre>
```

CV02 – Podobné

pomocou generickej statickej metódy

```
// generická statická metóda
public static <T> boolean obeNull(T[] a, T[] b) {
    return a == null && b == null;
}
// generická statická metóda
public static <T> boolean roznePolia(T[] a, T[] b) {
    if (a == null && b == null) return false;
    if (a == null && b != null) return true;
    if (a != null && b == null) return true;
    return a.length != b.length;
}
```

```
public static boolean podobne2(String[][] a, Integer[][] b) {
    if (obeNull(a,b)) return true;
    if (roznePolia(a,b)) return false;
    for (int i = 0; i < a.length; i++) {
        if (obeNull(a[i],b[i])) return true;
        if (roznePolia(a[i],b[i])) return false;
        for (int j = 0; j < a[j].length; j++)
            if (!compare(a[i][j], b[i][j]))
            return false;
    }
    return true;
}</pre>
```

Prémia 8-ciferné

- filozófia prémií je:
 - zaujať študentov, ktorí majú na viac, aby na sebe viac pracovali
 - dať šancu na rehabilitáciu, ak niekomu "ušli nejaké body", a … ak sa posnaží
- na to, ako málo študentov riešilo 7-ciferné matematickou úvahou, prekvapivo veľa študentov riešilo 8-ciferné úvahou, aj keď dôkaz neexistencie/sporom býva často ťažší, +pre diskrétku ☺
- niektorí volali po návrate do 1.ročníka

```
def is harshad(number):
   num = number
   sum = 0
   while num > 0:
     sum += num % 10
     num //= 10
   if number % sum == 0:
     return True
     return False
def print_harshad_numbers(start, end):
   print("Harshadové čísla v intervale", start, "až", end, "sú:")
   for i in range(start, end+1):
     if i%10000000==0:
        print(i)
     switch = 0
     if is harshad(i):
        if '0' in str(i):
           continue
        for j in str(i):
           if str(i).count(j) > 1:
              switch = 1
              break
        for j in str(i):
          if i % int(j) != 0:
              switch = 1
              break
        if switch == 1:
           continue
        print(i, end=" ")
print_harshad_numbers(10000000, 99999999)
tento kód vyššie nenašiel žiadne číslo, ktoré vyhovuje...
```

```
return -1;
// returned -1
// Take číslo neexistuje, dôkaz asi nedám.
// Veď sme na programku, nie na matematike :D
// Nemôžem sa učiť toľko dôkazov, s takým prístupom by som
// quadterm nedal.

čím skôr pochopíte, že ste napísali veľký nezmysel,
tým skôr sa dostanete na správnu cestu, a dúfam,
že vám v tom pomôžeme...
P.
```

#1292925:

Predmet na ktorom som prvý krát uvidel že matematika ktorú sme doteraz brali má aj nejaké praktické použitie.

in java, a number consisting of seven different digits from 1 to 9 and divisible by any of them

To solve this problem in Java, we can use a nested loop approach.

The outer loop will iterate through all possible 7-digit numbers consisting of digits 1 to 9, while the inner loop will check if the number is divisible by each of its digits.

Here's an example code:

```
Copy code
java
for (int i = 1234567; i \le 9876543; i++) { // Iterate through all possible 7-digit numbers
    String num = Integer.toString(i); // Convert the number to a string for easy digit mani
    boolean isDivisible = true; // Assume the number is divisible by default
    for (int j = 0; j < num.length(); j++) { // Check if the number is divisible by each of
        int digit = Character.getNumericValue(num.charAt(j)); // Get the jth digit of the n
        if (i % digit != 0) { // If the number is not divisible by the digit
            isDivisible = false; // Set isDivisible to false
           break; // Stop checking the remaining digits
    if (isDivisible) { // If the number is divisible by all its digits
        System.out.println(i); // Print the number
                                   Regenerate response
```

Exception in thread "main" java.lang.ArithmeticException: / by zero at SedemciferneGPT.main(SedemciferneGPT.java:9)

\$

The largest number consisting of seven different digits from 1 to 9 and divisible by any of them is 3816547. To see why this is the case, note that any 7-digit number consisting of distinct digits 1 to 9 must be divisible by at least one of its digits, since the sum of the digits is 45, which is divisible by 3. Therefore, the number must have a digit that is divisible by 3.

containing 7 digits would have a sum of digits of at least 45, which would require all 9 digits Furthermore, the number cannot have 9 as one of its digits, since any multiple of 9 to be used. Therefore, the digit divisible by 3 must be either 3 or 6. If the digit divisible by 3 is 3, then the other six digits must be chosen from the set {1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9}. However, none of these digits are divisible by 3, so the resulting number cannot be divisible by 3.

set {1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9}. Among these digits, only 1 and 5 are divisible by 5, so one of these Therefore, the digit divisible by 3 must be 6. The other six digits must be chosen from the digits must be included in the number. To maximize the number, we choose the remaining digits in descending order: 9, 8, 7, 4, 3, 2. This gives us the number 3816547, which is divisible by all of its digits.

The largest number consisting of seven different digits from 1 to 9 and divisible by all its digits is 381654729. To see why this is the case, note that any 7-digit number consisting of distinct digits 1 to 9 must be divisible by at least one of its digits, since the sum of the digits is 45, which is divisible by 3. Therefore, the number must have a digit that is divisible by 3.

containing 7 digits would have a sum of digits of at least 45, which would require all 9 digits Furthermore, the number cannot have 9 as one of its digits, since any multiple of 9 to be used. Therefore, the digit divisible by 3 must be either 3 or 6. If the digit divisible by 3 is 3, then the other six digits must be chosen from the set {1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9}. However, none of these digits are divisible by 3, so the resulting number cannot be divisible by 3.

set {1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9}. Among these digits, only 1 and 5 are divisible by 5, so one of these Therefore, the digit divisible by 3 must be 6. The other six digits must be chosen from the digits must be included in the number. To maximize the number, we choose the remaining digits in descending order: 9, 8, 7, 4, 2, 3, and 5. This gives us the number 381654729, which is divisible by all of its digits. Note that the digit 5 is included in this number, even though it is not divisible by 5, because it is necessary to include either 1 or 5 in the number.

The largest seven digits number consisting of different digits from 1 to 9 and divisible by all its digits

There is no seven-digit number consisting of different digits from 1 to 9 that is divisible by

To see why this is the case, note that any 7-digit number consisting of distinct digits 1 to 9 must be divisible by at least one of its digits, since the sum of the digits is 45, which is divisible by 3. Therefore, the number must have a digit that is divisible by 3.

be divisible by 3, which is not possible since there are no digits from 1 to 9 that are divisible by 2 and at least two digits that are divisible by 5. This leaves only three remaining digits to are divisible by both 2 and 5, so the number must have at least two digits that are divisible another digit divisible by 5, and another digit divisible by 3. There are no single digits that However, for a number to be divisible by all of its digits, it must have a digit divisible by 2, by 3 and not divisible by 2 or 5.

Therefore, there is no seven-digit number consisting of distinct digits 1 to 9 that is divisible by all its digits.

- je kľudne možné, že aj pýtať sa treba naučiť, a že prompt engeneering je tiež remeslo, ktoré treba ovládnuť...
- zatial' mi to asi lepšie programuje, ako sa pýtam
- chaotické odpovede tak trochu pripomínajú mnohé odpovede študentov na štátniciach ⁽²⁾
- našim/vašim cieľom by mohlo byť, aby to okolo r.2025 negenerovalo lepšie kódy, ako vy napíšete v robote – a neohrozovalo tak vašu pozíciu

1

Krátkodobé ciele

Good morning! Here's your coding interview problem for today.

This problem was asked by Google.

Explain the <u>difference between composition</u> and <u>inheritance</u>. In which cases would you use each?

dnes:

- trieda a jej inštancia vs. data-class (record),
- konštruktor, getter/setter
- rozdiel medzi statickou a triednou metódou
- virtuálna metóda v C++ a Jave
- abstraktná trieda vs. interface

Statické metódy

doposial' sme (okrem pár skrytých prípadov – Random, Calendar, BigInteger, StringBuilder, ...) používali len statické metódy (System. *currentTimeMillis*), premenné a konštanty (Math.PI).

Statické metódy:

- predstavujú klasické procedúry/funkcie ako ich poznáme z C++
- existujú automaticky, ak použijeme (importujeme) danú triedu
- existujú bez toho, aby sme vytvorili objekt danej triedy,
- referencujú sa menom, napr. vypis(pole), alebo menom triedy.meno metódy, konštanty, napr. Math.cos(fi), Math.PI, Systém.out.println(5)
- ak aj metóda nemá argumenty, prázdne zátvorky sa do jej definície a do volania aj tak píšu (à la C++), napr. System.out.println();
- syntax deklarácie statickej metódy je[public] static typ meno(argumenty) { telo }
- ak ide o procedúru (nie funkciu), výstupný typ je void

Alan Kay (OOP)

- 1. Everything is an object
- 2. Objects communicate by sending and receiving messages (in terms of objects)

 Actually I made up the term "o

Actually I made up the term "object-oriented", and I can tell you I did not have C++ in mind.OOPSLA'97

- 3. Objects have their own memory
- 4. Every object is an instance of a class
- 5. The class holds the shared behavior for its instances
- 6. To eval a program list, control is passed to the first object and the remainder is treated as its message.

OOP pojmy

- všetko je objekt
- •každý objekt má typ
- •každý objekt má svoj kus pamäte
- program je hŕba objektov oznamujúcich si, čo robiť, posielaním správ

Alan Kay (Xerox Parc, Smalltalk, Macintosh)

Pri štúdiu ste sa už stretli s nasledujúcimi pojmami. Cieľom prednášky je ujasniť si ich význam, použitie a syntax v jazyku Java, nie ich preberať znova ...

- trieda definícia abstraktného typu dát
- objekt inštancia triedy implementuje stav entity, vyváža jej metódy
- dedičnosť podtrieda a nadtrieda, viacnásobné dedenie
- virtuálne metódy a dynamic binding (v C++)
- interface vs. abstraktná trieda
- ukrývanie (encapsulation) public/private/protected/ ... toto nebude dnes
- preťažovanie (overloading) vs. polymorfizmus metód
- polymorfizmus rôzne správanie objektov pri volaní metódy

V prednáške predpokladáme, že ste prešli školou procedurálneho programovania a statické metódy máme za sebou... Jedinú **statickú** metódu, ktorú uvidíte, je hlavný program main().

 miesto stavu objektu v správe, voláme metódu s referenciou na stav objektu – nie je to isté Alan Kay (Xerox Parc, Smalltalk, Macintosh)

OOP vs. procedural

Procedurálne programovanie

- dekompozícia procesov/akcií na jednoduchšie
- klasická metóda rozdeľ-a-panuj

Objektovo-orientované

- dekompozícia problému na objekty/entity vystupujúce v ňom
- typ objektu (trieda) popisuje jeho stav a metódy
- objekt má stav, ktorý sa mení volaním metód

Malo svoje krízy, z ktorých sa liečilo

- no goto statement
- štruktúrované programovanie
- modulárne programovanie zárodok enkapsulácie

Má svoje krízy, z ktorých sa lieči

- návrhové vzory
- SOLID princípy tvorby OO aplikácie
- Agile technikami
- Test-Driven Development

https://www.youtube.com/watch?v=QM1iUe6IofM

Definujte triedu na reprezentáciu komplexného čísla

Prvý objekt

```
public class Complex {
                                                       // definícia triedy
 private double real, imag;
                                                       // triedne premenné
 // private znamená, že ich nevidno mimo triedu
                                                      // konštruktor
 public Complex(double _real, double _imag) {
 // konštruktor má meno zhodné s triedou
    real = _real; imag = _imag;
                                             // textová reprezentácia
 public String toString() {
    return "["+real+ "+" +imag+"*i]";
                         Príklad použitia triedy Complex:
                          public static void main(String[] args) {
                            Complex c1 = new Complex(1,0); // 1
                            Complex c2 = new Complex(0,1); // i, i^2 = -1
                            System.out.println(c1); // skryté volanie toString
                            System.out.println(c2);
                         } // nedeštruujeme objekt !!! urobí to sám
```


Prvý konštruktor

- konštruktor je metóda s menom zhodným s menom triedy, bez výstupného typu,
- konštruktor je najčastejšie je public. Môže byť private ? (premia?),
- trieda môže mať viacero preťažených konštruktorov (uvidíme neskôr),
- objekt triedy vytvoríme tak, že zavoláme konštruktor (resp. niektorý z konštruktorov) triedy pomocou **new**, príklad new Complex(1,0).
- výsledkom volania new (v prípade úspechu) je objekt danej triedy, t.j. Complex c1 = new Complex(1,0);
- a čo v prípade neúspechu ?
- this je referencia na aktuálny objekt v rámci definície triedy,
- cez this. sa dostaneme k triednym premenným, ak potrebujeme:

```
public class Complex {

private double real, imag;

public Complex(double real, double imag) {

this.real = real; this.imag = imag;

}

// definícia triedy

// triedne premenné

// nie sú static

// konštruktor
```

Vlastnosti - properties

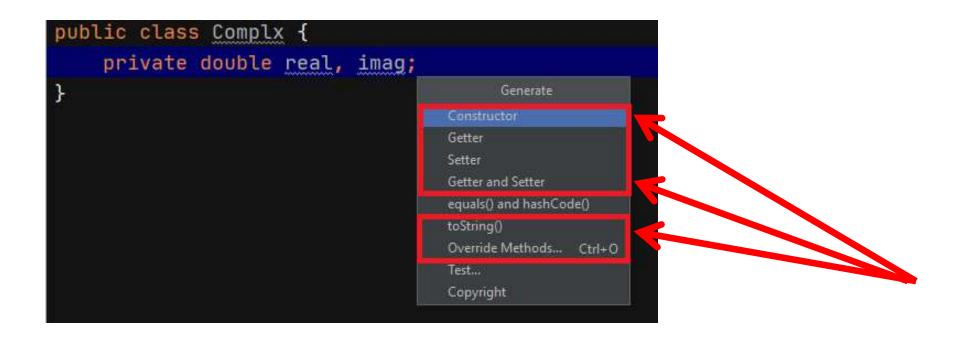
•K premenným reprezentujúcim stav objektu pristupujeme cez metódy, ktoré sprístupnia ich hodnotu (getter), a modifikujú (setter) na novú hodnotu.

```
public class Complex {
 private double real, imag;
                                             // enkapsulácia
                                             // ukrytie vnútornej reprezentácie
                                                      // properties
 public double getReal() { return real; }
                                                      // getter
 public void setReal(double _real) { real = _real; } // setter
 public double getImag() { return imag; }
                                                      // getter
 public void setImag(double imag) { this.imag = imag; } // setter
                                                      // použitie mimo triedy
System.out.println(Math.sqrt(
                                                      // výpočet dĺžky k.čísla
         c1.getReal()*c1.getReal() +
         c1.getImag()*c1.getImag()));
```

IntelliJ: ALT-Insert/ALT-Enter

Nechajte si vygenerovať

- konštruktory a
- get/set metódy
- toString()

Dostanete

```
public class Complex {
   private double real, imag;
   public Complex(double real, double imag) {
      super();
      this.real = real; this.imag = imag;
   public double getReal() { return real; }
   public void setReal(double real) { this.real = real; }
   public double getImag() { return imag; }
   public void setImag(double imag) { this.imag = imag; }
   @Override
   public String toString() {
       return "Complex [real="+real+", imag="+ mag+"]";
                                                    Súbor: Complx.java
```


Java Beans

V JAVE existuje koncept tzv. JAVA Beans, čo sú objekty tried napísaných pri dodržaní istých konvencií:

- majú defaultným konštruktorom bez argumentov, t.j. napr. Complex ()
- majú gettery a settery pre každú privátnu hodnotu property Prop typu typ, disponuje metódami

```
public typ getProp() - vráti hodnotu Prop: typ, a
public void setProp(typ x) - nastaví hodnotu Prop na x: typ,
napr. Complex.getReal():Real, alebo Complex.setImag(x:Real)
```

- a pre logické hodnoty poskytuje public boolean isProp()
- a je serializovateľný

Tieto konvencie slúžia napísanie znovu použiteľných tried, napr. pri definícii vizuálnych komponentov a pod.

```
System.out.println(c1.abs());
                                            c1.add(c2);
                                            c2.mult(c2);
Triedne metódy
                                            System.out.println(c1);
                                             System.out.println(c2);
   nie sú statické (neobsahujú static)
   aplikujú sa vždy na objekt danej triedy
                                                           [1.0+1.0*i]
   ten však musí existovať pred aplikáciou
                                                           [-1.0+0.0*i]
public class Complex {
private double real, imag;
public double abs() {
                                           // veľkosť vektora komp.čísla
   return Math.sqrt(real*real + imag*imag);
 public void add(Complex c) {
                                           // súčet komplexných čísel
   real += c.real;
   imag += c.imag;
                                           // súčin komplexných čísel
 public void mult(Complex c) {
   double _real = real*c.real-imag*c.imag;
   double _imag = real*c.imag+imag*c.real;
```

}

real = _real;

 $imag = _imag;$

Preťažovanie konštruktorov

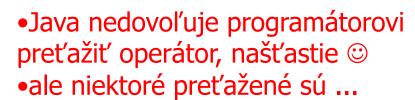
Preťažovanie vie kompilátor rozhodnúť pred spustením programu, zo syntaxe. Preťažovanie a virtual nesúvisia

Preťažiť môžeme konštruktor, metódu ale nie operátor 🙂

```
public class Complex {
 private double real, imag;
public Complex(double real, double imag) {
  this.real = real; this.imag = imag;
                                   // d'alší konštruktor rozpoznáme napr.
                                   // iným počtom argumentov
public Complex() {
                                   // vytvorí komplexné číslo [0,0]
  real = 0; imag = 0;
Konštruktor môže volať iný konštruktor tej istej triedy pomocou this()
public Complex() {
                                   // this(..) musí byť prvý príkaz
                                   // volanie Complex(double,double)
 this(0,0);
```

Preťažovanie metód

```
Preťažená metóda/konštruktor sa musí dať identifikovať (letmým pohľadom
   do programu) iným počtom resp. typom argumentov.
public class Complex {
 private double real, imag;
public void mult(Complex c) { ... vid' slide this-2 }
real *= r;
  imag *= r;
Príklady zakázaného preťaženia:
public double abs() { return Math.sqrt(real*real + imag*imag); }
                   // iný výstupný typ nestačí na rozlíšenie
public int abs() { ... }
public void mult(Complex c) { ... vid' slide this-2 }
public Complex mult(Complex c) { ... } // rozdiel proc/func tiež nestačí
```


Preťažovanie operátorov

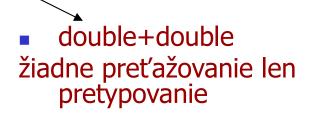
$$3.0 + 7$$

$$3 + 7.0$$

$$3.0 + 7.0$$

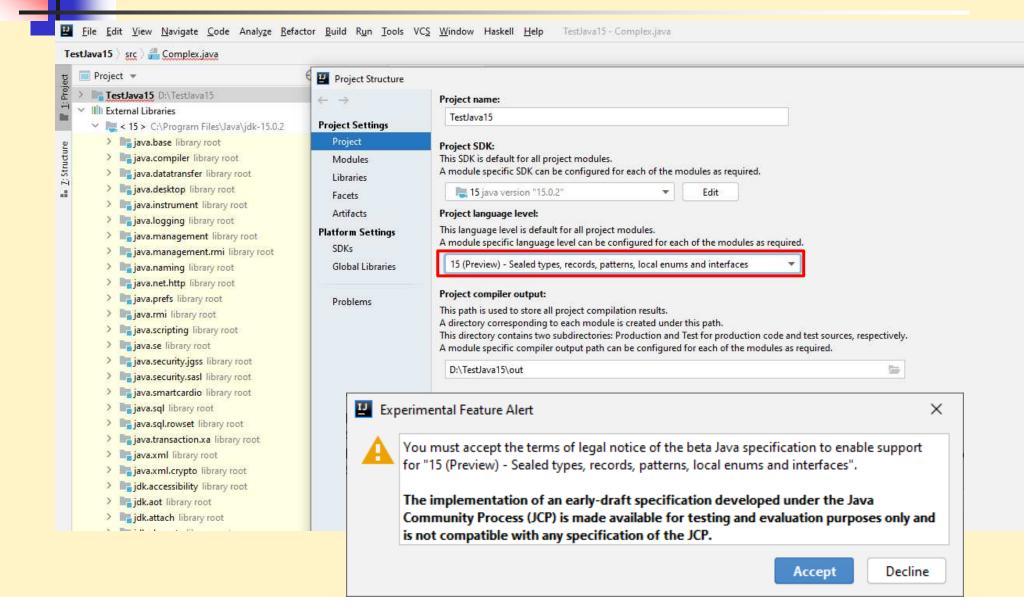
- int + int
- double + int
- int + double
- double + double
- 4 prekrývajúce sa operátory, žiadne pretypovanie len preťaženie

Pret'ažovanie vs. pretypovanie

- int + int
- double + double
- 2 preťažené operátory,
- 3.0 + (double)7
- (double)3 + 7.0

IntelliJ JDK15

definujete tzv. data-class, kľúč. Slovo record: record Complex(double real, double imag) { }

```
potom už môžete používať plný komfort:
public class Main {
  public static void main(String[] args) {
    Complex c = new Complex(1, 0);
    Complex c1 = new Complex(1, 0);
    if (c.real() > c.imag()) {
      System.out.println(c);
    if (c.equals(c1)) {
      System.out.println("equals");
```

```
skryte sa vygeneruje konštruktor,
gettery, equals, hashCode,toString,...:
public final class Complex {
  private double real;
  private double imag;
  public Complex(double real,
                   double imag) {
    this.real = real; this.imag = imag; }
 double real() { return this.real; }
 double imag() { return this.imag; }
 public Boolean equals() ...
 public int hashCode()...
 public String toString() {...}
                 Súbor: Complx record.java
```

```
record Complx_record(double real, double imag) {
  Complx_record { ... } // tzv. kompaktny konstuktor
// tzv. kanonicky konstruktor, a moze byt jeden, nie oba konstruktory
  Complx record(double real, double imag) { this.real = real; this.imag = imag; }
  //data class/record moze mat staticku premenu
  static int counter = 0;
  //data class/record moze mat staticku metodu
  static int getCounter() { return counter; }
  // aj staticku sekciu
  static {
    int pocitadlo = 0;
  //data class/record NEmoze mat triednu premennu, jedine hodnoty v objekte su z konstruktora
  //int index = 0;
  //data class/record napriek tomu moze mat triednu metodu
  double abs() { return Math.sqrt(real*real + imag*imag); }
                                                                         Súbor: Complx record.java
```

```
record Dvojica(Integer first, Integer second) {
     static int pocetInstancii = 0;
     public Dvojica {
        pocetInstancii++;
     public static void main(String[] args) {
       var x = new Dvojica(1,2);
        System.out.println(x);
                                                                           // Dvojica[first=1, second=2]
        // x.second *= 2*x.first;
        var y = new Dvojica(x.first, 2*x.first);
        System.out.println(x.equals(y));
                                                                           // true
        System. out. println(x == y);
                                                                           // false
        System. out. println("pocet instancii" + pocetInstancii);
                                                                           // pocet instancii 2
```

Súbor: Dvojica.java

```
record Pair<A,B>(A first, B second) {
  static int pocetlnstancii = 0;
  public Pair {
     pocetInstancii++;
  public static void main(String[] args) {
     var x = new Pair <> (1,2);
     System.out.println(x); // Pair[first=1, second=2]
     // x.second *= 2*x.first;
     var y = new Pair <> (x.first, 2*x.first);
     System.out.println(x.equals(y));
                                       // true
     System. out. println(x == y);
                                       // false
     var z = new Pair<>(Math.PI, Math.E);
     System.out.println(z); // Pair[first=3.14.., second=2.71..]
     var w = new Pair <> (v,z);
     System.out.println(w); // // Pair[first=3.14.., second=2.71..
     System.out.println("pocet instancii" + pocetInstancii); //// Pair[first=3.14.., second=2.71..]
                                                                                        Súbor: Pair.java
```

JAVA class – zhrnutie pre C++

C++

má struct{...}; a class{...};

class Complex{...};Complex c; // vytvorí objekt

- Complex cc = c; // kopíruje
- Complex *p = new Complex; p->real = ... c.real

JAVA

- len class {...} aj to bez ; na konci ☺
 - record/data classes existujú JDK14+
 - record Complex(double real, double imag) {}
 - https://cr.openidk.java.net/~briangoetz/amber/datum.html
- class Complex{...}
 Complex c; // deklaruje referenciu
 c=new Complex(); // vytvorí sa až tu
- Complex cc = c; // nekopíruje, aleComplex cc = c.clone(); // kopíruje
- neexistuje rozdieľ medzi objektom a pointrom (referenciou), preto k položkám a metódam objektu vždy pristupujeme pomocou "."


```
package SuperAndSub;
                                     konštruktory triedy môžu byť preťažené
public class Nadtrieda {
   public Nadtrieda() {
        System. out. println("Konstruktor nadtriedy");
   public Nadtrieda(int n) {
        System. out. println("Konstruktor nadtriedy n="+n);
   public Nadtrieda(String s) {
        System. out. println("Konstruktor nadtriedy s="+s);
   public void foo() {
        System. out. println("Nicnerobiaca funkcia foo v nadtriede");
```

Súbor: Nadtrieda.java

Konštruktory podtriedy

super. verzus super()

package SuperAndSub;

```
public class Podtrieda extends Nadtrieda{
   public Podtrieda() {
        System. out. println ("Konstruktor podtriedy");
                                    konštruktor podtriedy najprv zavolá:
                                   implicitný (bez arg.) konštruktor nadtriedy,
   public Podtrieda(int n) {
        System. out.println("Iny konstruktor podtriedy n="+n);
                                   explicitne niektorý z konštruktorov
   public Podtrieda(String s) {      pomocou super(...)
                      // volanie konštruktora musí byť 1.príkaz
        super(s+s);
        System. out. println("Konstruktor podtriedy s="+s);
   public void foo() {
        System. out. println("Nicnerobiaca funkcia foo v podtriede");
        super.foo();
                                    // volanie foo z nadriedy
```

Súbor: Podtrieda.java

Hlavný program

```
package SuperAndSub;
                                                       Konstruktor nadtriedy
                                                      Konstruktor nadtriedy
public class Main {
                                                        Konstruktor podtriedy
public static void main(String[] args) {
   Nadtrieda nad = new Nadtrieda();
   Podtrieda pod = new Podtrieda();

★ Konstruktor nadtriedy n=10

                                                      Konstruktor nadtriedy
   Nadtrieda nadInt = new Nadtrieda(10);
                                                        Iny konstruktor podtriedy n=100
   Podtrieda podInt = new Podtrieda(100);
   Nadtrieda nadString = new Nadtrieda("wow"); Konstruktor nadtriedy s=wow
   Podtrieda podString = new Podtrieda("wow"); → Konstruktor nadtriedy s=wowwow
                                                        Konstruktor podtriedy s=wow
   nadString.foo();
                                                      → Nicnerobiaca funkcia foo v nadtriede
   podString.foo();
                                                      → Nicnerobiaca funkcia foo v podtriede
                                                        Nicnerobiaca funkcia foo v nadtriede
```

Súbor: Podtrieda.java

Deštruktory sú Jave implicitné.
Ak nemáme dôvod, nedefinujeme ich!
A ak aj máme, tak ich nevoláme...
Volá ich garbage collector a nemáme nad tým kontrolu...

```
public void finalize() {
                                    // deštruktor triedy sa volá finalize
  System. out. println("GC vola destruktor v podtriede");
}
for(int i=0; i<5000; i++) {
                                    // provokujeme garbage collector
                                    // aby začal zbierať "smeti"
  Nadtrieda nadInt = new Nadtrieda(i);
  Podtrieda podInt = new Podtrieda(i);
                   už začal...
                   GC vola destruktor v podtriede n=-890 s=null
                   GC vola destruktor v nadtriede n=0 s=null
                   GC vola destruktor v nadtriede n=890 s=null
```

Dedenie

- má v JAVE syntax: [public] class Podtrieda extends Nadtrieda { ... }
- podtrieda obsahuje všetky premenné, konštanty a metódy nadtriedy,
- na predefinovanie metódy v podtriede nikde nepíšeme override,
- predefinovať môžeme každú metódu, všetko je virtual,

```
public class Podtrieda extends Nadtrieda {
public class Nadtrieda {
                                            public int a; // prepíše či pridá ?
 public int a;
                                            public Podtrieda() { a = -1; }
 public Nadtrieda() { a = 0; }
                                            public int getA() { return a; }
 public int getA() { return a; }
                                            public void setA(int a) { this.a = a; }
 public void setA(int a) { this.a = a; }
                                            public int getSuperA() { return super.a; }
                                            public int getSuperGetA() { return super.getA(); }
public static void main(String[] args) { }
 Nadtrieda x = new Nadtrieda(); x.setA(5);
 Podtrieda y = new Podtrieda(); y.setA(6);
 System.out.println(x.getA());
 System.out.println(y.getA());
                                                            a
 System. out. println(y.getSuperA());
                                                            a
 System.out.println(y.getSuperGetA());
                                                               Súbor: Nadtrieda.java, Podtrieda.java
```


Statické vs. dynamické typy

- definícia podtriedy class TPodtrieda(Tnadtrieda)
- Python je dynamicky typovaný jazyk, ako mnoho iných (moderných):
 - Javascript
 - PHP
 - Ruby
- znamená to, že typ hodnoty premennej je známy až počas behu programu
- Java je staticky typovaný jazyk, ako mnoho iných (slušných):
 - C, C++
 - Haskell
 - Scala
 - C# (bez dynamic)
 - Java (Reflection model)
- znamená to, že typ hodnoty premennej je známy už počas kompilácie,
 aj keď programátor ich niekedy nemusí typy písať kompilátor si domyslí

Ako to bolo v Pythone duck, it must be a duck typing)

zvuk(zviera)

If it looks like a duck and quacks like a duck, it must be a duck ...

mnau-mnau

je forma dynamického typovania, dynamická náhrada virtuálnych metód

```
# definujeme dve triedy bez akejkoľvek dedičnosti
class pes():
  def zvuk(self): # obe definujú metódu zvuk()
     return "haw-haw"
                                                          macka
                                               pes
class macka():
  def zvuk(self): # pes je vlastne mačka, lebo podná všetky jej metódy
     return "mnau-mnau" # a mačka je tiež pes...
def zvuk(zviera): # otázkou (statického programátora) je, akého typu je
  print(zviera.zvuk()) # premenná zviera, keď na ňu aplikujeme .zvuk()
                 # odpoveď: uvidí sa v RT podľa hodnoty premennej
farma = [pes(), macka()] # heterogénny zoznam objektov
for zviera in farma:
                                                          haw-haw
```

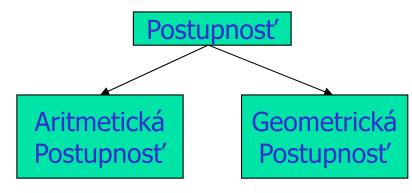
Ako to bude v Jave

```
dog
```

```
abstract class Animal { // nikdy nemôžem vytvoriť objekt triedy Animal
  abstract void sound(); // teda zavolať new Animal()
class Dog extends Animal {
  public void sound() { System.out.println("haw-haw"); } }
class Cat extends Animal {
  public void sound() { System.out.println("mnaw-mnaw");}}
Animal[] animals = { new Dog(), new Cat() };
for (Animal a:animals) a.sound();
                                                 haw-haw
                                                 mnaw-mnaw
for(Animal a:animals) {
  if (a instanceof Dog)
       System.out.println("it's a dog");

→ it's a dog

  else
                                                  not a dog
       System.out.println("not a dog");
```


Postupnost'

```
abstract class Postupnost {
                                     // abstraktná trieda má abstraktnú
                                     // metódu, t.j. nemá inštancie
                                              // prvý prvok postupnosti
 protected long prvy;
                                              // aktuálny prvok potupnosti
 protected long aktualny;
                                              // skoč na prvý prvok
 public long Prvy() {
    aktualny = prvy;
    return aktualny;
 abstract long Dalsi();
                                              // daj mi ďalší prvok
 public void printPostupnost(int n) {
                                              // vytlač postupnosť
    System.out.print(Prvy());
    for(int i= 0; i<n; i++)
                                              // volá sa nejaká ešte // neznáma motóda
         System.out.print(", "+ Dalsi());
   System.out.println();
```

Súbor: Postupnost.java

Aritmetická postupnosť

public class AritmetickaPostupnost extends Postupnost { // podtrieda protected long delta; // rozdieľ medzi posebeidúcimi prvkami // konštruktor **AritmetickaPostupnost**(int _delta) { delta = delta; prvy = 0;**AritmetickaPostupňost**(int _prvy, int _delta) { // d'alší konštruktor delta = _delta; prvy = _prvy; // preťaženie public long Dalsi() { // konkretizácia abstraktnej metódy aktualny += delta; return aktualny;

Súbor: AritmetickaPostupnost.java

Abstraktná trieda/metóda

- abstraktná trieda obsahuje (môže obsahovať) abstraktnú metódu,
- abstraktná metóda má len hlavičku, jej telo bude definované v niektorej z podtried,
- abstraktná trieda nemôže mať inštancie, nie je možné vytvoriť objekt takejto triedy (lebo nepoznáme implementáciu abstraktnej metódy),
- kým nedefinujeme telo abstraktnej metódy, trieda je abstraktná,
- a nedá sa to oklamať:

Súbor: ZlaPostupnost.java

Geometrická postupnosť

```
GeometrickaPostupnost q =
new GeometrickaPostupnost(1,2);
q.printPostupnost(10);
1, 2, 4, 8, 16, 32, 64, 128, 256, 512, 1024
```

public class GeometrickaPostupnost extends Postupnost {

Súbor: GeometrickaPostupnost.java

Fibonacciho postupnosť

```
FibonaccihoPostupnost f =
new FibonaccihoPostupnost(0,1);
f.printPostupnost(10);
1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89
```

public class FibonaccihoPostupnost extends Postupnost {

FibonaccihoPostupnost(long _prech, long _aktual) {

```
protected long predch;
```

```
predch = _prech;
prvy = aktualny = _aktual;
}

public long Dalsi() {
    long pom = aktualny;
    aktualny += predch;
    predch = pom;
    return aktualny;
}
```

```
1
2
3
3
```

Súbor: FibonaccihoPostupnost.java

Abstrakcia

výraz-operátor/konštanta

```
public class Constant extends Expression {
  long constant;
  public Constant(long constant) {
    this.constant = constant;
  public long value() {
    return constant;
  @Override
  public String toString() {
    return ""+constant;
```

```
abstract class Expression {
  abstract long value();
```

```
public class Operator extends Expression {
  private char op;
  private Expression left, right;
  public Operator(char op, Expression left, Expression right) {
    this.op = op; this.left = left; this.right = right;
  @Override
  long value() {
    long leftvalue = (left==null)?0:left.value();
    long rightvalue = (right==null)?0:right.value();
    switch (op) {
       case '+' : return leftvalue + rightvalue;
       case '*': return leftvalue * rightvalue;
       default: return 0;
  @Override
  public String toString() {
    String leftString = (left==null)?"":left.toString();
    String rightString = (right==null)?"":right.toString();
    if (op == '*') {
       if (left instanceof Operator && ((Operator) left).op == '+')
         leftString = "(" + leftString + ")";
       if (right instanceof Operator && ((Operator) right).op == '+')
         rightString = "(" + rightString + ")";
    return leftString + op + rightString;
} }
```

Tony Hoare: Abstraction arises from a recognition of similarities between certain objects, situations, or processes in the real world, and the decision to concentrate upon those similarities and to ignore for the time being the differences.

Abstrakcia (bude na cvičení)

```
abstract public class Polynom {
   abstract Double valueAt(String[] vars, double[] values); // hodnota
   abstract Polynom derive(String var); // derivácia podľa premennej
}
public class Konstanta extends Polynom {
   double m;
                                            // reprezentácia konštanty
   public Konstanta (double m ){ this.m=m ; } // konštruktor
   public Double valueAt(String[] vars, double[] values){ return m ; }
   public Polynom derive(String var){ return new Konstanta(0); } // derivácia
   public String toString() { return String.valueOf(m); } // textová reprezent.
}
public class Premenna
                          extends Polynom { ... }
public class Sucet
                          extends Polynom { ... }
public class Sucin
                          extends Polynom { ... }
```

Dedičstvo C++ vs. JAVA

- dedeniededenieclass TPodtrieda:public TNadtrieda{}; class Podtrieda extends Nadtrieda {}
- ukrývanie premenných a metód v
 triede je podobne ako JAVA
- ukrývanie pri dedení public/private/protected dedenie "tažšie témy"
- virtuálne metódy

- public/private/protected/nič nič zodpovedá friendly
- zjednodušené len jedno dedenie: public može prepísanať len public, private može prepísanať len private, etc.
- (skoro) každá nestatická metóda môže byť predefinovaná bez syntatického upozornenia. V Jave je každá metóda virtuálna a má dynamic binding. Predefinovať nemožno len final metódu.

- iné použitie virtuálnej metódy neupresnená metóda, ktorá bude dodefinovaná v podtriede, napr. virtual void vykresliMa();
- abstraktná metóda abstraktnej triedy
- alebo interface (uvidíme neskôr)
- viacnásobne dedenie keďže to robí problémy (diamond problem), zaviedli virtuálne dedenie, čo je vlastne dedenie bez dedičstva...
- nemá viacnásobné dedenie, ale virtuálne dedenie nahradil konceptom interface a trieda môže spĺňať/implementovať viacero interface
- deštruktory a dealocate na odstránenie zbytočných objektov
- má automatickú správu pamäte a deštruktory píšeme zriedka

Interface

- je súbor metód, ktoré objekt danej triedy pozná, ... musí!
- ak trieda implementuje interface, t.j. každá jej inštancia pozná všetky metódy z inteface

```
Príklad: java.lang.Comparable
public interface Comparable<T> { // kto che byt Comparable
                                  // musí poznať compareTo
   int compareTo(T o);
public class Student implements Comparable<Student> {
private String name;
                            // chýbajú gettery a settery
private int age;
public int compareTo(Student o) {
  if (this.age > ((Student) o).getAge()) return 1;
   else if (this.age < ((Student) o).getAge()) return -1;
   else return 0;
```

Student.java

Interface ako typ

```
Iný príklad: implementujte haldu pomocou poľa, aby spĺňala:
interface HeapStringInterface { // reprezentujte Max-heap
  public String first();  // vráti najväčší
  public String remove();  // odstráni najväčší
  public void insert(String str);// pridá prvok

    interface na rozdiel od triedy nemá inštancie, nejde urobiť new Comparable

  interface zodpovedá tomu, čo poznáme pod pojmom <u>T</u> <u>Y</u> <u>P</u>
interface Car {
                                interface Bus {
                                  int distance = 100; // in km
  int speed = 50; // in km/h
                                  int speed = 40; // in km/h
  public void distance();
                                  public void speed();
 interface teda môže obsahovať premenné, ale sú automaticky static a final,
```

Abstract vs. Interface

(rekapitulácia – tentokrát už v Jave)

aký je rozdiel medzi abstraktnou triedou a interface:

- abstract class XXX { ... foo(...) ; }a interface XXX {... foo(...) ; }
- trieda **dedí** od abstraktnej triedy, pričom trieda **implementuje** interface
- 2. rovnako **nejde urobit' new** od abstraktnej triedy ani od interface
- 3. abstraktná trieda môže predpísať defaultné správanie v neabstraktných metódach
- 4. abstraktná trieda vás donúti v podtriedach dodefinovať správanie abstraktných metód
- 5. trieda môže zároveň **implementovať viac interface**, ale nemôže dediť od viacerých

abstraktná trieda	interface
môže mať abstraktné aj neabstraktné metódy	len abstraktné public, takže public abstract ani nepíšeme
dve abstraktné triedy nemôžeme podediť do jednej	interface podporuje viacnásobné dedenie
môže mať final/non-final, static/non-static premenné	len static a final, takže k nim static final ani nepíšeme
môže mať statické metódy (napr. main), aj konštruktor	nič z toho
abstraktná trieda môže implementovať interface	Interface nie je implementáciou abstraktnej triedy

- nič
- protected
- public

Trieda Package Podtrieda Inde + - - - + + - - + + + - -

```
Príklady:
```

```
public final int MAX = 100;
protected double real, imag;
void foo() { }
private int goo() { }
```

```
// deklarácia viditelnej konštanty
// lokálne premenné
// metódu vidno len v balíčku
// najreštriktívnejšie-fciu je len v triede
```

Deklarácia triedy

(rekapitulácia syntaxe)

```
class MenoTriedy
  TeloTriedy
```

- [public]
- [abstract]
- [final]
- [extends supertrieda] trieda je podtriedou inej triedy, dedičnosť
- [implements Interfaces{,}*] Interfaces sú implementované v tejto triede

{// MenoTriedy.java

trieda je voľne prístupna, inak je pristupna len v danom package trieda nemôže byť inštanciovaná (asi obsahuje

Class

Declaration

Constructor-

Variable

Methods -

public class Stack {

private Object items;

return item;

return obj;

else

public boolean isEmpty() { if (items.size() == 0) return true;

return false;

items = new Object(10);

public Object push(Object item) { items.addElement(item);

public synchronized Object pop() { int len = items.size(); Object obj = null; if (len == 0)

throw new EmptyStackException();

obj = items.elementAt(len - 1);

items.removeElementAt(len - 1);

public Stack() {

abstr.metódu) t.j. neexistuje objekt danej triedy

trieda nemôže mať podtriedy, "potomkov"

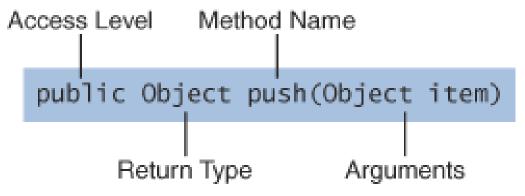
Deklarácia metódy

(rekapitulácia)

```
    typ MenoMetódy(argumenty), {
        telo metódy
        }
        - • [static] triedu
        restá
```

- [abstract]
- [final]
- [native]
- [synchronized]
 - [throws] exceptions

triedna metóda, existuje nezávisle od objektov triedy metóda, ktorá nie je implementovaná, bude v podtriede metóda, ktorá nemôže byť predefinovaná, bezpečnosť metóda definovaná v inom jazyku, "prilinkovaná" metóda synchronizujúca konkurentný prístup bežiacich threadov, neskôr...
metóda produkujúca výnimky

- v procedurálnom prístupe sme si zvykli definovať všetky metódy ako statické a nazývali sme ich procedúry a funkcie,
- volali sme ich cez meno triedy, explicitné či skryté, napr. Math.cos(fi), alebo len cos(fi),
- statická premenná triedy existuje v jedinej kópii,
- statická premenná je ako globálna premenná v rámci danej triedy,

v objektovom prístupe definujeme (aj) triedne metódy a triedne premenné,

- aplikujú sa na objekt triedy, ktorý musí byť vytvorený,
- inštancií triednej premennej existuje toľko, koľko je inštancií triedy,
- triedna premenná je ako lokálna premenná v rámci každej inštancie

to, čo robí problémy, je miešanie statického a nestatického kontextu

•

Statické verzus triedne

(premenné aj metódy)

```
public class StaticVsClass {
  static int pocetInstancii = 0; // statická premenná
  final static int MAX = 10;
                                     // statická konštanta
  int indexInstancie;
                                     // triedna/nestatická premenná
                                     // triedna/nestatická konštanta
  final int MIN = 7;
                                      // konštruktor
 StaticVsClass() {
   indexInstancie = ++pocetInstancii;
 static int rest() {
                                      // statická metóda
   return MAX-pocetInstancii;
 int getIndex() {
                                     // nestatická metóda
   return indexInstancie;
```

Súbor: StaticVsClass.java

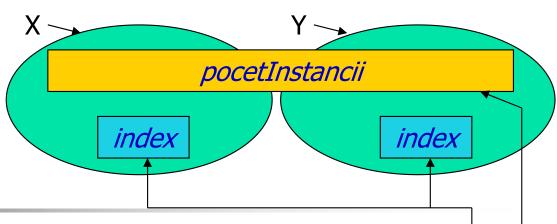
Súbor: StaticVsClass.java

Statické verzus nestatické

```
public static void main(String args[]) { // statický kontext
                                                                                     // referencia statickej premennej
   int a = MAX +
                           StaticVsClass. MAX +
                                                                                                            // úplná referencia Trieda.var
                           StaticVsClass. rest(); // referencia statickej metody
                                                                                         // ... toto nejde !!!
    int b = StaticVsClass.MIN + // nestatická konštanta v statickom kontexte
                           indexInstancie + // nestatická premenná v statickom kontexte
                           getIndex();
                                                                        // nestatická metóda v statickom kontexte
   StaticVsClass X = new StaticVsClass(); // objekt triedy StaticVsClass
   int c = X.indexInstancie +// nestatická premenná v nestatickom kontexte
                                                                                  // nestatická konštanta v nestatickom kontexte
                           X.MIN +
                           X.getIndex(); // nestatická metóda v nestatickom kontexte
                                                                                  // ... aj toto ide !!
    int d = X.MAX +
                                                                              // statická konštanta v nestatickom kontexte
                           X. pocetInstancii + // statická premenná v nestatickom kontexte
                                                                                     // statická metóda v nestatickom kontexte statická metóda v nestatická m
                           X.rest();
```

Statické vs. nestatické

System. out. println(Y. pocetInstancii);


```
StaticVsClass X = new StaticVsClass(); // objekt triedy StaticVsClass
StaticVsClass Y = new StaticVsClass(); // objekt triedy StaticVsClass
System.out.println(X.getIndex());
System.out.println(Y.getIndex());
                                                        // 2
System. out. println(StaticVsClass. pocetInstancii);
System. out. println(X. pocetInstancii);
                                                        // 2
System. out. println(Y. pocetInstancii);
                                                        // 2
X. pocetInstancii = 17;
StaticVsClass.pocetInstancii = 13;
System. out. println(StaticVsClass. pocetInstancii);
                                                        // 13
System. out. println(X. pocetInstancii);
                                                        // 13
```

Súbor: StaticVsClass.java

// 13

Singleton návrhový vzor

```
public class Singleton {
  // tento konštruktor sa nedá zavolať zvonku, lebo je private. Načo teda je ?
                          // navyše nič moc nerobí...
private Singleton() { }
  // môžeme ho zavolať v rámci triedy a vytvoríme tak jedinú inštanciu objektu
private static Singleton instance = new Singleton();
public static Singleton getInstance() {// vráť jedinú inštanciu
  return instance;
public String toString() { return "som jediny-jedinecny"; }
         public static void main(String[] args) {
         // v inej triede <u>nejde zavolať</u> Singleton object = new Singleton();
                 Singleton object = Singleton.getInstance();
                 System.out.println(object);
```